

CORNELIS bladet

UTGIVEN AV CORNELIS VREESWIJKSÄLLSKAPET • ÅRGÅNG 9 • DECEMBER 2008

Katarina, om aftonen den 12 november 2008

TEXT OCH FOTO: LASSE JANSSON

Det finns tillfällen då jag önskar att jag inte hoppat av de lektioner i piano- och orgelspel som jag utsattes för under skoltiden. Speciellt orgel.

Ett sånt tillfälle infann sig under minneskonserten för Cornelis i Katarina kyrka på Söder i Stockholm. **Lars Andersson** fick hela den enorma kyrkobyggnaden att svänga med i några improvisationer över ett par av Cornelis' melodier.

Luftrummet ovanför publiken vibrerade och ryggradsrykningarna hos de lyssnande vidarebefordrades från själ till själ bekräftande det fantastiska i upplevelsen.

Som vanligt när **ordförande Silas** gör ett program blev blandningen av artister både spännande och öronvänlig.

Lill Lindfors känns alltid ny och hon har en förmåga att fånga intresset hos lyssnarna som bara bekräftar hennes professionalism, som när hon berättade hur Cornelis föreslog ändringen i texten om det glömda armbandet eller när hon, som föräldrapar tillsammans med **Claes Jansson**, läste *Brevet från kolonin*.

Claes Jansson, ja, en tradition i Cornelissammanhang. Cornelispristagare, Cornelisturnerare tillsammans med **Kjell Öhman**, Cornelistolkare av hög klass. Med sin varma röst och sitt mjuka framträdande är han en fröjd att uppleva.

Mats Norrefalks fina gitarrspel och **Per V Johanssons** följsamma bas bildade bakgrunden till Lills sånger

Stämmingsfull bild från Minneskonserten.

och samma bas gav tillsammans med tidigare nämnde Kjell Öhman uppbackning åt Claes Janssons röst.

Nina Ramsby är en relativt ny upplevelse för Cornelislyssnare. Hon sågs och hördes under Cornelisdagen i höstas och nu fick vi ytterligare en chans att höra henne, när hon förtjänstfullt framförde tre Cornelislå-

tar, en egen komposition och en Bellmanepistel.

Ytterligare ånger över de avbrutna pianolektionerna kände jag när **Mats Öberg** visade sina färdigheter i tvenne improvisationer över *Saskia* och *Ångbåtsblues*. Att till synes så enkelt kunna få ut så mycket musik ur en sån där pianolåda – fantasiskt. ■

Tankar om en vis poet

*"Ingenting är dolt för mig.
Som en ros i en tunnel,
en brusten sten
i en trumma som dundrar.
En stråle av hetaste ljus
dödar rosen, smälter stenen
och trumman tystnar.*

*Om verkligheten inte låter sig
skådas i vitögat, böjer jag mig
och tar henne bakifrån.
Och korsfäst på ett
expresstågs spets
viner jag genom natten
rakt in i ett getingstim."*

Ett starkt och uttrycksfullt poem, inte sant? En tidig dikt av Cornelis Vreeswijk med den träffande titeln *Sammansatt*. Ett poe-

tiskt hantverk där de klingande assonanterna och de spänstiga konsonanterna samverkar med det visionära, närmast surrealistiskt stegrade bildflödet. Vad handlar dikten om? Tja, som vanligt när det handlar om bra dikt går det inte att sätta den under någon enkel formel. Men ett motiv som kan pekas ut är diktjagets förhållande till den omgivande så kallade "verkligheten" - om att färdas genom den och att låta sig själv genomströmmas av den. Ur detta växelspel mellan till synes disparata detaljer uppstår en helhet - något just "sammansatt".

Jag läste nyligen en artikel om den romerske skalden och komediförfattaren Plautus som levde ett par hundra år före vår tideräkning, en av Cornelis' många valfrändskaper ur litteraturhistorien, i flera dikter tillta-

lad som "vän Plautos". Där påpekades att "sentida forskning påvisat regelbundenhet i det som tidigare fått gälla som oregelmässighet och självsvåld". Så kanske det också är med det vreeswijkska livsverk som vi ägnar vår hyllning här i kväll - i den brokiga mångfalden av verk i många olika genrer växer gradvis en helhetsbild fram; en "sammansatt" helhet.

Ofta har Cornelis etiketterats som så kallad "vispoet". Naturligtvis med rätta, hans förnyelse av viskonsten i vårt land är obestridlig; hans genuina och geniala musikalitet förenade blues och ballad, hans persongalleri med figurer som Polaren Pär, Ann-Katarin och Fredrik Åkare framstår för många av oss som personliga bekantskaper. Men någon gång kan faktiskt en särskrivning

En nästan fullsatt Katarina kyrka njöt av Minneskonserten (Foto: Lasse Jansson)

(Foto: Lasse Jansson.)

Bengt Emil Johnson är poet, författare, radioman, kompositör och skribent. Han var en centralgestalt i svenskt konstliv runt 1960-talet på scener som Pistolteatern, Fylkingen och Moderna museet. År 1966 fick Johnson anställning på Sveriges Radio, och samma år började han mer koncentrerat att ägna sig åt elektronmusik och text-ljudkompositioner. Han var chef för den seriösa musiken 1979–1984 och sedan programdirektör på riksradien. Johnson är en av ledamöterna i Kungliga Musikaliska Akademien. Bengt Emil Johnson är fortfarande aktiv och 2007 släppte han sin senaste diktsamling "Tal till mig själv" 2009 utkommer "Aftonsånger" ..

På Minneskonserten i Katarina kyrka hyllade han Cornelis Vreeswijk. Cornelisbladet återger här minnestalet.

vara på sin plats! För att hjälpa oss att bättre se helheten i det sammansatta livsverket delar jag alltså upp ordet och kallar Cornelis en **vis poet**. Visdomen förvärvade han inte minst genom ett livslångt umgänge över sådana gränser som tiden och geografien uppställer. Jag kan naturligtvis lätt föreställa mig Cornelis i samspråk med Lasse Lucidor på källaren Fimmelstången, men lika lätt ser jag honom göra sällskap med Dylan Thomas från bykrogen i Laugharne genom kvällsmörker och ett sådant regn som bara kan falla i Wales, till The Boat House för att diskutera nyanserna i dikttolkningen:

*"Ljus brytes där ej solsken är;
Där havet inte är,
går hjärtats vatten
I ebb och flod; Och, som brutna
gastar med lysmaskar i huvuden,
Gå köttets ting i gåsmarsch
Genom kött där kött
ej knotor täcker..."*

Strävan efter att upphäva den grymma **Tiden** är en av de orimliga uppgifter som den riktiga poesin måste förelägga sig. Hos Cornelis ser vi i dikten *Ett slags gyroskop* bilden av en man från artonhundratalet "och grön var hans värld som ett koppartryck/ och ibland snurrade han runt och möter oss..." Hans verk "utökar något något senare".

Rätt bryskt och vanvördigt tilltalar han Shakespeare, sonettmästaren som visste allt om Tidens grymma framfart, och påkallar uppmärksamhet - "Din gamla buse, tala till mig!/ Säg mig en vänlig mening så jag kan leva..."

Som jämbördig språkar Cornelis Vreeswijk med Kafka, skickar vykort till Omar Khayam, slår följe med Gustaf III på en resa bortom konse-

kvenserna. Drag som vi känner igen från visorna - det burleska, det upproriska, eleganta pastischer och parafrafer... återfinns också i dikterna. Men framför allt hör man bakom diktraderna en poetisk stämning som är alldeles egen, alla de skiftande lyriska röster han lyssnat till och tilltalat och ibland käftat med, transformerat till ett lyriskt språk som inte går att sortera in under stilistiska kategorier. Och den rösten talar fortsatt till den som vill lyssna. Den inbjuder till deltagande i samtalet som pågår bortom tidens och geografins gränser. Den tilltalar - och visst lyssnar den också? Så här heter det i den sena dikten *Fråga* som jag slutar med att citera:

*"Hör jag någon säga: Misströsta ej.
Hör jag? Och vem talar
och vad språk talas
så vem lyssnar?"*

*Det är din vän. Som säger dig:
Misströsta inte.
Hör du?
Förbi alla ruiner hör jag Dig."*

Mats Norrefalk, Lill Lindfors och Nina Ramsby avtäckades med rosor. (Foto: Lasse Jansson.)

”Tacklagsfest!”

Måndagskvällen den 27 oktober samlades ett 50-tal personer på Kjellaren Sten Sture i Gamla Stan, en lokal där den gamla visklubben ”Kurbits” ofta gästades av Cornelis.

Det var Cornelis Vreeswijksällskapet som bjudit in alla de som hjälpt Sällskapet vid olika arrangemang, som värdar och guider på museet, som tack för deras insatser.

Silas hade ställt i ordning en italiensk buffé innehållande pastasallader med skinka från Parma, Mozzarella-bakelser, ost från Parma (parmesan), mortadella m m.

Tom Alandh dök upp och visade den nya TV-produktionen ”Cornelis och Kärleken” med utdrag från förra höstens seminarier. Sällskapetets klubbmästare **Ulf Neidemar** svarade tillsammans med **Anders Lago** för underhållningen.

Vid elvatiden gick var och en åter hem till sitt nöjda med kvällen. ■

Ulf Neidemar och Anders Lago underhöll. (Foto: Inger Eklund.)

Cornelis föredöme för Lars-Roland

När han (Lars Lagerbäck, (red:s anm) och Roland Andersson pratar om sin modell använder de alltid tre namn: Martin Luther för arbetsmoralen, Per Albin Hansson för kollektivet och Cornelis

Vreeswijk för konstnärligheten, den enskilde som ger det andra fingret och går sin egen väg.”

(Ur Simon Banks krönika i Aftonbladet den 11/6 2008) ■

Bättre medlemsinfo genom e-post

Posttidning B
Cornelisbladet
Ankargränd 1
111 29 Stockholm

123

Anders Andersson
Berga
123 45 Anderstorp

För att kunna ge medlemmarna bättre och snabbare information om nyheter och olika arrangemang vill kansliet i högre grad använda sig av e-post. Därför efterlyser man härmed medlemmarnas e-postadresser. ■

Gör så här: skicka in ditt medlemsnummer samt namn och e-postadress till sallskapet@cornelis.se. Medlemsnumret hittar du intill adressen på det här numret av Cornelisbladet. ■

Tack!

Till alla medverkande
och personalen på
Mosebacke ett varmt
tack och önskan om en

God Jul
och
Gott nytt år

Cornelis Vreeswijksällskapet/
Gun Hemström

Visaftnar gör succé på Mosebacke!

TEXT OCH FOTO: GUN HEMSTRÖM

Visst saknar jag honom och visst tänker jag ofta och mycket på honom och visst är jag glad över att jag fick uppleva honom och de andra tunga namnen inom "visvärlden" från 1960- till 1990-talen. Och visst har jag misströstat och undrat om hans/deras anda och visor skulle dö ut!

Men så är det inte! Visan lever vidare i olika tappningar i allra högsta grad. Det har bl a Cornelissällskapetets visaftnar bevisat genom åren. Många duktiga förmågor, både kända och okända artister och musiker, har framträtt och framfört både Cornelis' och andras låtar. Och publiken har inte blivit besviken... tvärtom! Kvällarna har varit välbesökta och mycket uppskattande.

På höstens kvällar har **Frasse Haraldsen, Leo Lindberg, Nina Ramsby, Sanna Carlstedt** och **Marie Bergman** varit gästartister. Frasse Haraldsens texter är träffande, underfundiga och humoristiska och lockar till både eftertanke och skratt. Han bjöd upp "the coming girl" **Emma Persson** på scenen. Hon framförde ett par av Frasses visor på ett mycket berörande sätt.

Leo Lindberg, denne unge man som bland annat tolkar Cornelis' mera okända låtar. Med sig på scenen hade han **Owe Gustavsson**, Cornelis Vreeswijks ständige basist på skivinspelningar, radio och TV, samt på dennes turnéer över hela Norden (1979-87). Det svängde rejält och Leo tog publiken med storm.

Multiinstrumentalisten, sångers-

kan, låtskrivaren och producenten **Nina Ramsby** som sedan barnsben haft musiken som sitt stora intresse. framträdde med sin gitarr. Hennes framträdande berörde starkt.

Sanna Carlstedt kallar sin publik för "sina värsta fiender och bästa älskare" på samma gång. Sanna får lätt med sig publiken och på sitt speciella medryckande sätt höjde hon stämningen. Med på scenen hade hon basisten **Daniel Berg**, och **Rebell-Robban**. Stämningen var på topp. Svenska "Sing and Song writers Urmoder" **Marie Bergman** förmedlar med sin utstrålning och berättande stämna livskraft. Hon öppnar våra inre portar, där känslolivets och fantasins tankar döljer sig. En akustisk gitarr och Marie Bergman - mer behövs inte på en scen. Hon berörde och höll publiken i sin hand.

Trubadursamling.

Kända och okända artister

I övrigt har mer eller mindre kända artister medverkat under höstens visaftnar. Många gånger har de överraskat publiken. Det finns många duktiga förmågor i vårt land som är värda att lyftas fram. Det som känns mycket positivt är att det finns så många duktiga kvinnliga artister.

På septembraftonen medverkade **Erik Henebratt**, en ung man i början

Stina Künstlicher.

Fredrik af Trampe.

Nanna Walderhaug.

Forts nästa sida ▶

på sin karriär. Han har trots sin ringa ålder hunnit med att skriva en hel del egna låtar. Erik har alltid velat hylla Cornelis på sitt sätt. Den här kvällen, då han fyllde 19 år, bjöd han både på Cornelis' och egna låtar och fick många uppskattande applåder.

Samma kväll medverkade också **Lena Killgren** som skriver och sjunger låtar på svenska. Texterna uttrycker ofta en längtan efter något som kan vara verkligt eller drömt. Musiken kan nog närmast beskrivas som singer – songwriter/visa/pop. Hennes första låt *Honungssol* har fått fina recensioner. Tillsammans med **Daniel Östersjö**, gitarr/mandolin, framförde Lena på ett finstämt sätt sina låtar som gick hem hos publiken.

Det tog 38 år för **Dick Pålsson** att komma fram till vad han borde ha gjort för länge sedan, dvs satsa helhjärtat på musiken. Under de åren växte hans intresse för sång och musik sig allt starkare och frustrationen över att inte helhjärtat kunna ägna sig åt detta resulterade i att han sökte och kom in på Visskolan i Västervik. Vi som var på Visaftonen i mars fick höra ett par låtar av honom då han var där tillsammans med gruppen **Viskraft**. Denna gång kom han tillsammans med **Emeli Jeremias**, cello. Helt klart går hans utveckling framåt med stormsteg vilket publiken visade med sina applåder.

Samuel Trygger var en av de som medverkade på oktoberaftonen. Med ett ben i klassisk svensk visa, ett annat i den franska chanson- och den ryska tjuvballadtraditionen, ett tredje i sjuttitalsprogen, och ännu ett i countryn, skapar och framför denne musikaliskt mångsidige artist främst sina egna alster, tonsättningar och översättningar. Men även en och annan tolkning av andras musikaliska mödor har en benägenhet att poppa fram. Samuel har skrivit, spelat och sjungit visor sedan 1987. Hans framträdande på visaftonen visade verkligen hans kvalité och bredd.

Micke Johansson från Nynäshamn har för skojs skull spelat Cornelis i ca 15 år. Han har spelat med i gruppen **Hyon**, ett svängigt Nynäshamnsband. Med på scenen var **Fredrik Svensson**, bas. Mycket sväng och härliga tolkningar av Cornelis blev

Micke Johansson och Fredrik Svensson.

det. Publiken hängde med och applåderade kraftigt.

Jonas Amcoff från Frövi utanför Örebro, har sjungit så länge han kan minnas. "Trubadurat" har han från och till under 15 år. Började som gatumusiker i Stockholm. Om han själv får välja spelar han helst Cornelis. Och det fick han och gjorde det med bravur. Många och långa applåder blev det.

Nanna Walderhaug stod också på oktoberprogrammet. Ni har kanske hört hennes låtar spelas någon gång i P 2:s "Felicia", på någon viskväll i Stockholm eller någon annanstans mellan Malmö i söder och Arvidsjaur i norr. Hon är en skicklig gitarrist med en väldigt speciell sångstil, underfundiga texter och originella nyanseringar. Det blev en härlig upplevelse att få lyssna till hennes sång och fantastiska gitarrspel.

Hälsingeband

Visaftonen i november gästades av **Stefan och Kristina Olsson & TB350** som kommer från Hälsingland och spelar Stefans egna tonsättningar av Cornelis' texter. TB350s CD "Fredrik Åkares sista dagar" kom ut för ett par år sedan och fick ett mycket positivt mottagande. Vackert, halv-ekivokt och känsligt blev det och

publiken visade sin stora uppskattning.

Stina Künstlicher är en ung sjungande låtskrivare bosatt i Göteborg som till vardags sysslar med att erövra Vis-Sverige. Efter att ha spelat på både de stora och små scenerna i några år hade nu tiden kommit till Mosebacke och "Visafton i Cornelis' anda". Hon bjöd på musik på svenska fylld med politik, humor och allting där emellan. Hon lovade publiken en kväll de sent skulle glömma och det löftet höll hon!

Röda Tuppen Trio består av **Maria Andersson**, cello. **Mårten Forsman**, munspel/dragspel, **Jonas Myrenberg**, mandolin, och **Martin Linder**, gitarr/sång. Bandet komponerar à la Cornelis, Toni Holgersson, Stefan Sundström m fl. Det svängde härligt och deras tolkning av Cornelis' *Slusk Blues* gick inte av för hackor. De tog publiken med storm.

Fredrik af Trampe har älskat att stå på scen och "ha sig" ända sedan han var barn. Han har alltid lyssnat mycket på visor, men det var först häromåret som han insåg att han kunde börja skriva egna låtar. Han sökte in på Visskolan i Västervik och där har kärleken fördjupats och för många finslipats. Fredrik framförde sina visor med känsla, humor och

glimten i ögat. Kvällen till ära sjöng han bl a Cornelis' *Telegram för Lucidor*, till publikens stora förtjusning. **Oskar Jeremias** och **De Tröstlösas Orkester**, d v s **Emeli Jeremias**, cello, **Lars Ekman**, bas, **Anders Olsson**, canjun, är en visgrupp som är fylld av energi, humor och värme. De bjöd på Oskars egna visor där kluriga texter möter medryckande melodier. På repertoaren fanns också Oskars översättningar av Mani Matter, Schweiz' motsvarighet till Cornelis, och för första gången översatt till svenska. Oskar har bakgrund som technoartist, körsångare, och studentspexare men har nu landat där han säger sig höra hemma - i visan. Underbart band med många härliga framföranden. Att de gick hem hos publiken var inte att ta miste på.

Final i december

Söndagen den 7 december kl 17 är det säsongsavslutning för höstens visaftnar (insläpp från kl 16.30).

Ingen mindre än **Wille Crafoord** är

De Tröstlösas Orkester.

kvällens gästartist. Andra medverkande är **Derek Hudson** från England som bott i Sverige i drygt 30 år. Han var sångare i det engelsk-svenska bandet Scaffel Pike (1972 och 1983). Derek släppte nyligen en CD med Nils Ferlin på engelska. På

denna visafton kommer han även att framföra en Cornelislåt. Andra medverkande blir duon **Vismust**, **Heike** och **Anders Gustafson**, **Jocke Nilsson**, **Emilia Österberg** och **Peter Faxvall**. ■

Visafton

i Cornelis anda

våren 2009

22 februari, 22 mars, 19 april

Mosebacke Stora scenen kl 18.00

Du/ni som vill medverka vid någon visafton, gäller enskild eller grupp

Kontakta Gun Hemström

Tfn: 08-669 31 54

Mobil: 070-517 72 58

E-post: visafton@cornelis.se

Billey sadlar om

Billey Shamrock. (Foto: Gun Hemström.)

Billey Shamrock som varit visaftnarnas konferencier har på ett mycket proffsigt sätt presenterat artisterna, hållit publiken igång och bjudit på många härliga låtar, både egna och andras. Billey är numera medarrangör på Nöjesprämen, Söder Mälarstrand i Stockholm och har därmed fullt upp med detta. Han kommer därför inte att fortsätta med Visaftnarna vilket är förståeligt men beklagligt. Cornelissällskapet riktar ett stort tack till Billey och önskar honom lycka till med Nöjesprämen. ■

Silat

Medlemsavgifterna i Cornelissällskapet har under 2008 använts till att

- Hålla Cornelismuseet öppet sex dagar i veckan året om;
- Ta emot 20–25.000 besökare;
- Ha drygt ett hundratal specialvisningar på museet, varav ett 20 tal skolklasser;
- Arrangera åtta viskvällar;
- Arrangera Cornelisdagen på Mosebacke; samt
- Minneskonserter i Katarina Kyrka

Jag tycker att vi väl levt upp till Sällskapet motto:

"Att sprida kännedom om Cornelis Vreeswijks musik och poesi till kommande generationer."

Men det känns lite trööstlöst att aldrig få något som helst stöd från Stockholms kommun och Landstinget ...

Vi har sökt hjälp i form av bidrag men hittills har svaret varit:

"No, nothing!"

Trots alla snytingar: Vi ger oss aldrig. En god hjälp är medlemmarnas årliga avgifter och de frivilliga krafter som ställer upp vid våra olika arrangemang. Inför 2009 förhandlar vi med en samarbetspartner för att kunna föra ut vårt budskap ut i landet för att där fortsätta vi med vår viktiga uppgift.

Sänkta priser på CD, DVD och böcker för Cornelissällskapets medlemmar

Nu blir det ännu för-
månligare att vara
medlem i Cornelis
Vreeswijksällskapet.
Medlemspriserna
för de skivor, DVD-
filmer och böcker
samt en mängd
andra artiklar i
Cornelissortimen-
tet har sänkts
med upp till 45 kronor.

- Det betyder att på många av Cornelis CD-skivor ligger medlemspriset ca 30 procent under det ordinarie priset, säger Cornelissällskapets ordförande **Silas Bäckström**. Vi vill att skillnaden mellan att vara medlem i Sällskapet och att stå utanför skall vara tydlig.

Bland skivorna har boxen "Mäster Cees memoarer" med fyra CD-skivor blivit 40 kr billigare för medlemmar. Jeanette Roséns Cornelisbyst som Cornelispristagarna får varje år har sänkts med 125 kr och Hans Geddas bild av Cornelis med tigertatuering i format 70x100 cm har blivit 30 kr billigare för medlemmar.

Hela sortimentet med priser presenteras på Cornelissällskapets hemsida sallskapet@cornelis.se Där kan man också beställa varorna om man inte föredrar att göra det per telefon 08-667 73 65, tis-sön kl 11–16.30.

Fax: 08-663 27 23
PlusGiro: 474 94 81-0
Bankgiro: 5779-6377
E-post: sekreterare@cornelis.se
Hemsida: www.cornelis.se

Cornelis Vreeswijk Museet

Öppet tis-fre kl 11–16.30 (lunchstängt ca 13.30–14), lör-sön kl 12–16.
Måndagar stängt. Förbokade gruppvisningar enligt överenskommelse.

Cornelis Vreeswijksällskapet

Besöksadress:
Trångsund 8 i Gamla Stan
Postadress:
Ankargränd 1, 111 29 Stockholm
Telefon: 08-667 73 65

Styrelse 2008:

Ordförande: Silas Bäckström
V ordförande: Bo Holmberg
Kassör: Johan Kellokumpu
Ledamöter: Tomas Bolme,
Claes Jansson och Per-Erik Sjösten

Cornelisbladet

Ansvarig utgivare: Silas Bäckström
Redaktör: Per-Erik Sjösten
per-erik@pesj.se
I redaktionen: Lasse Jansson
Tryck: Prinfo Ystads Centraltryckeri